

**Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania
rodziny w Gminie Pawłów w roku 2024**

Pawłów 2025

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011r. (Dz. U. 2024r. poz 177), nakłada na Gminę obowiązek zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa a także utworzenia gminnego programu wspierania rodziny oraz rocznego składania Radzie Gminy sprawozdań z realizacji zadań (art.176 ust.1 cytowanej wyżej ustawy). Asystent rodziny zatrudniony jest w Gminie od 01.04.2012r. i realizuje zadania określone w:

1. Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011r. (Dz. U. 2024 poz. 177),
2. Ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016r. (Dz. U. 2024. poz. 1829),
3. Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym - Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. (Dz. U. 2023 poz. 1606)
4. Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - z dnia 29 lipca 2005r (Dz. U. 2024 poz. 424),
5. Ustawa o pomocy społecznej – Ustawa z dnia 12 marca 2004r (Dz. U. 2024 poz. 1283),
6. Ustawa z dnia 11 lutego 2016o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2024r poz. 421)
7. Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, przyjętego dnia 29.02.2024r. Uchwałą Rady Gminy w Pawłowie Numer LVII/588/24. Celem głównym programu jest Stworzenie wielopłaszczyznowego modelu wspierania rodziny oraz wzmocnienie funkcji i roli rodziny poprzez rozwijanie umiejętności opiekuńczo -wychowawczych.

W roku 2024 Ośrodek Pomocy Społecznej został zobligowany tzw. ustawą Kamilkową do wprowadzenia Standardów ochrony małoletnich przed przemocą. (Ustawa Kamilkowa to zmiany w ustawach:Kodeks rodzinny i opiekuńczy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, Kodeks postępowania cywilnego, Kodeks postępowania karnego, Kodeks ds wykroczeń, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)

Standardy mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci, rodziców, opiekunów i personelu, który z dziećmi pracuje. Dają szansę zareagowania zanim dojdzie do dramatu. Ujednolicają sposób działania i są dokumentem spinającym wszystkie dotychczasowe wewnętrzne dokumenty jednostek współpracujących z dziećmi, sposoby reagowania. Standardy w jednostce zostały przyjęte zarządzeniem Nr 5/2024 z dnia 21 czerwca 2024r Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pawłowie. Dotyczą one min. pracy asystenta rodziny.

Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy

jej aktywnym udziale. Pierwszy kontakt asystenta z rodziną następuje w obecności pracownika socjalnego. Podczas pierwszego spotkania asystent diagnozuje rodzinę tj. próbuje dowiedzieć się jak najwięcej o rodzinie, dzieciach, o występujących w rodzinie problemach oraz ich oczekiwaniach. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Ustala mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Ostatecznie na zmianę i sukces pracuje sama rodzina. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

W pracy asystenta ważne jest holistyczne podejście do rodziny. Dlatego wskazana jest współpraca ze wszystkimi instytucjami z którymi rodzina współpracuje, szczególnie przedstawiciele szkół, Sądów. W przypadku gdy Ośrodek Pomocy Społecznej, poweźmie informację o rodzinie - czy to w toku pracy socjalnej, czy na zasadzie informacji z zewnątrz (anonim) - przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej. Na podstawie analizy sytuacji rodziny, po konsultacji z kierownikiem pracownik socjalny wnioskuje o objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny. Warunkiem koniecznym do rozpoczęcia współpracy asystenta z rodziną jest chęć rodziny do zmian, co potwierdza pisemna akceptacja współpracy. Nie wymagana jest zgoda rodziny, jeżeli Sąd zobowiązuje rodzinę do współpracy z asystentem rodziny.

W roku 2024 asystent rodziny współpracował z **15** rodzinami (maksymalna ilość) w tym **2** zobowiązanymi przez Sąd Rejonowy w trybie art. 109 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego do pracy z asystentem.

W rodzinach objętych pomocą asystenta rodziny wychowuje się 45 dzieci.

Praca z rodzinami była prowadzona w okresie:

1. do 3 miesięcy – z 2 rodzinami
2. od 3 do 12 miesięcy – z 6 rodzinami
3. powyżej 12 miesięcy – z 7 rodzinami

W roku sprawozdawczym problemy dominujące przedstawiały się w następujący sposób:

- przemoc w rodzinie – 3 rodziny
- niezaradność życiowa – 4 rodziny
- uzależnienie od alkoholu – 4 rodziny
- niepełnosprawność – 4 rodziny

Należy zaznaczyć, że w/w rodziny są zazwyczaj wieloproblemowe.

W roku 2024 asystent rodziny zakończył współpracę z 6 rodzinami. W tym: ze względu na osiągnięcie celów i poprawę sytuacji życiowej danej rodziny (3 rodziny). Ze względu na zmianę

miejsca zamieszkania (2 rodziny). Ze względu na brak współpracy (1 rodzina).

Rodziny z którymi zakończono współpracę zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej były monitorowane przez asystenta rodziny. Asystent rodziny jest zobowiązany do oceny ich funkcjonowania w środowisku przez okres dwóch miesięcy.

Asystent rodziny zobowiązany jest do współpracy z rodziną biologiczną w celu powrotu dziecka do rodziny. W tym celu współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Starachowicach i uczestniczy w posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej oceny aktualnej sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w PCPR w Starachowicach. W 2024 roku odbyły się 3 takie spotkania.

Asystent rodziny jako osoba często przebywająca w środowisku jest świadkiem różnego rodzaju przestępstw, zaniedbań. W roku sprawozdawczym asystent:

- był przesłuchiwany w charakterze świadka
- zeznawał w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa znęcania fizycznego i psychicznego.
- zeznawał na policji oraz w Sądzie w charakterze świadka w sprawie nieletniej o demoralizację

W ramach swoich obowiązków asystent przygotowuje wspólnie z rodziną pisma urzędowe:

- podanie o pomoc finansową - 7
- podanie o przyznanie pomocy w formie paczki żywnościowej na święta - 9
- podanie o dożywianie dzieci w szkole -4
- podanie o przyznanie żywności unijnej - 7
- pozew alimentacyjny – 2
- pozew o podwyższenie alimentów - 1
- wniosek do ZUS o 800+ Dobry Start- 11
- wniosek do ZUS o Rodzinny Kapitał Opiekuńczy- 3
- wniosek do GOPS - zasiłek rodzinny, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne – 13
- wniosek o dodatek osłonowy, bon energetyczny -9
- wniosek do funduszu alimentacyjnego- 3
- wniosek o dofinansowanie ze środków PEFRON uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym -1
- wniosek o podział majątku wspólnego małżonków- 1
- wniosek o wyrażenie zgody na widzenia z dziećmi-1
- wniosek o uregulowanie kontaktów z dziećmi -2
- wniosek o zwolnienie z kosztów Sądowych- 2
- wniosek o wydanie odpisu wyroku -3

- wniosek o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych- 3
- wniosek o wypłatę środków do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie - 2
- wniosek do Urzędu Miasta Starachowice o mieszkanie socjalne-2
- wniosek o uzyskanie orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania- 1
- tworzenie miesięcznego planu dochodów i wydatków- 1
- wniosek o urlopowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej-2
- odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w sprawie odmowy przyznania prawa do zasiłku rodzinnego- 2
- prośba do Poradni psychologiczno- pedagogicznej o pilne rozpatrzenie wniosku o przebadanie dziecka- 1
- odwołanie od decyzji ZUS -1
- podania o pracę- 5

Asystent rodziny w ramach swojej pracy przypominał również o konieczności składania wniosków:

- stypendium szkolne w Oświacie- 3
- pomagał w logowaniu do platformy edukacyjnej Teams, Librus, Istaling email – 6
- motywował do udziału w wyrobieniu prawa jazdy – 2
- świadczenie wspierające w ZUS- 3
- informował o złożeniu w ZUS wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy-3
- przypominał o konieczności uregulowania opłat - 6
- motywował do poprawy warunków mieszkaniowych (malowanie, wymiana mebli, posprzątanie itp...)- 5
- przypominał o wizytach lekarskich - 10
- umawiał do poradni psychologiczno- pedagogicznej- 6
- umawiał spotkanie z psychologiem- 8
- motywował do złożenia wniosku o usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej-2
- motywował do złożenia podania o usługi opiekuńcze- 1
- motywował do podjęcia terapii przeciwalkoholowej -6
- motywował do podjęcia i kontynuowania terapii przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla sprawców przemocy- 1
- motywował do podjęcia i kontynuowania leczenia psychiatrycznego -2
- motywował do zwrócenia się o bezpłatne porady prawne - 3
- asystent wspólnie z pracownikiem socjalnym pośredniczył w przekazaniu pomocy rzeczowej pozyskanej od mieszkańców gminy- 8

Asystent rodziny inicjuje spotkania grup wspierających rodzinę. W jej skład w zależności od problemów w rodzinie wchodzi: pracownik socjalny, psycholog, dzielnicowy, nauczyciel-wychowawca, pedagog szkolny, kurator, pielęgniarka.

Rodziny wymagające pomocy i wsparcia w różnych sytuacjach życiowych kierowane są do:

- Komisji do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Starachowicach- 4
- Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Starachowicach 4 w tym:
 - * w celu uzyskania orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania-1
 - * w celu uzyskania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego- 2
 - * w celu uzyskania orzeczenia o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju- 1
- Centrum Terapii i Rozwoju „Neuroclinic” w Starachowicach- 3
- Lekarzy specjalistów (neurolog, specjalista fizjoterapii, itp..)- 6
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie o uzyskanie pomocy finansowej na zagospodarowanie i usamodzielnienie się – 2
- Współpracują z zatrudnionym przez gminę psychologiem – 9
- Ośrodka Leczenia zaburzeń Psychiczych i Uzależnień- 3
- Asystent rodziny zgłaszał rodziny do „Szlachetnej paczki”- 4

W roku sprawozdawczym Urząd Gminy w Pawłowie przekształcił Ośrodek Zdrowia w Grabkowie na lokal mieszkalny. W mieszkaniu zamieszkała rodzina wielodzietna, wieloproblemowa współpracująca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej od 2016 roku. Od rok 2022 rodzina współpracuje z asystentem rodziny. Rodzina boryka się z niepełnosprawnością zarówno dzieci jak i rodziców. Asystent pomógł w wyposażeniu i umeblowaniu kuchni. W celu umeblowania pokoi asystent wraz z podopiecznym zrobił zakupy na terenie Starachowic. Aby podpisać umowę kompleksową dostarczania paliwa gazowego oraz umowę sprzedaży energii elektrycznej asystent udał się z podopiecznym w celu podpisania umowy w PGE i PGNiG. W ramach współpracy asystent kontroluje i pilnuje aby wszystkie rachunki związane z najmem oraz użytkowaniem mieszkania były opłacane w terminach.

Zasadnym jest utworzenie na terenie Gminy mieszkania, które mogłoby być wykorzystywane w sytuacjach nagłych, kryzysowych.

W związku z sytuacją w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny zasadne było wystąpienie przez Kierownika OPS do:

- Prokuratury Rejonowej z zawiadomieniem o podejrzeniu przestępstwa- zaniedbanie art.

160 oraz przemoc psychiczna przez ojca wobec małoletnich dzieci

- Sądu z informacją o niekorzystnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w 2 rodzinach - rodziny zostały zobowiązane przez Sąd Rejonowy w Starachowicach do podjęcia zajęć psychoedukacyjnych w zakresie umiejętności wychowawczych
- Sądu o wydanie postanowienia zabezpieczającego w trybie art. 109 k.r.o. poprzez poddanie władzy rodzicielskiej nadzorowi kuratora w przypadku 1 rodziny- rodzina objęta nadzorem kuratora zawodowego
- Sądu z wnioskiem o pozbawienie władzy rodzicielskiej i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej w 1 rodzinie- dzieci zostały zabezpieczone poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej do czasu zakończenia postępowania. Obecnie dzieci przebywają w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

W przypadku dwóch rodzin w których dzieci w roku 2022r. i w 2023r. zostały umieszczone w pieczy zastępczej przy współpracy rodziny biologicznej z asystentem rodziny w roku 2024r. dzieci wróciły zgodnie z postanowieniem Sądu do rodzin.

Asystent w ramach swojej pracy współpracuje z kuratorem sądowym:

- wykonywania orzeczeń w sprawach karnych -1 rodzina objęta nadzorem oraz kuratorem
- wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich – 8 rodzin objętych nadzorem.

Asystent rodziny jest członkiem grup diagnostyczno -pomocowych w rodzinach gdzie założona jest procedura Niebieska Karta a w których wychowują się małoletnie dzieci i rodzina współpracuje z asystentem. W przypadku jednej rodziny asystent brał udział w posiedzeniu grupy diagnostyczno- pomocowe, której zadaniem było wystąpienie Zespołu Interdyscyplinarnego do Sądu z wnioskiem o wyznaczenie reprezentanta dziecka – rodzinie nie przyznano reprezentanta.

W roku 2024r w 3 rodzinach z którymi współpracuje asystent była realizowana Procedura Niebieska Karta, gdzie osobami doświadczającymi przemoc były kobiety i małoletnie dzieci. Osobami stosującymi przemoc byli ojciec albo partner. 4 rodziny po założeniu procedury Niebieska Karta wyraziły zgodę na współpracę z asystentem rodziny.

Współpracując ze szkołami asystent występuje o opinię z uwzględnieniem informacji na temat funkcjonowania dzieci w szkole, zajęć dodatkowych z jakich dzieci korzystają, problemach w nauce o frekwencji dzieci w szkole oraz o współpracy rodziców ze szkołą, ewentualne problemy emocjonalno - rozwojowe dziecka.

Asystent współpracuje również z placówkami służby zdrowia w celu ustalenia czy rodzina wywiązuje się z obowiązkowych szczepień dzieci zgodnie z kalendarzem szczepień, czy wstawia

się na zaplanowane wizyty w poradniach specjalistycznych.

W ramach realizacji zadań Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka jest zobowiązana w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej do ponoszenia wydatków w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej- 5 dzieci
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej- 3 dzieci
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej- 9 dzieci

Zgodnie z art. 84 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, koordynator pieczy zastępczej i prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje środki finansowe na utrzymanie domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka, w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinny dom dziecka na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz odbiór nieczystości oraz usługi telekomunikacyjne.

W celu uruchomienia usług rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych na tablicy informacyjnej w siedzibie GOPS widnieją informacje o poszukiwaniu rodzin wspierających. W 2024 roku nie współpracowano z żadną rodziną wspierającą.

Asystent rodziny opracowuje sprawozdania z realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w tym:

1. Sprawozdania dotyczące programu asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej kierowane do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego- sprawozdania półroczne
2. Sprawozdanie rzeczowo- finansowe z wykonywania przez Gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i i systemu pieczy zastępczej
3. Sprawozdanie gminy z realizacji rządowego programu wspierania rodziny
4. Sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
5. Sprawozdanie do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego- informacja z działań w obszarze wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej

Na terenie gminy w ramach projektu konkursowego z EFS utworzono Świetlicę Środowiskową z 2 filiami do których łącznie uczęszczało 45 dzieci. Obecnie funkcjonuje 1 Świetlica w Kałkowie. W roku 2024 uczęszczało tam 30 dzieci. Dzieci chętnie uczestniczą w prowadzonych tam zajęciach, spędzają aktywnie czas wolny, odrabiają z pomocą lekcje. Świetlica jest alternatywą zapobiegającą uzależnieniom behawioralnym, powinna więc być dostępna dla dzieci z terenu całej gminy. Korzystanie ze świetlic umożliwiłoby udzielanie pomocy w eliminowaniu i rozwiązywaniu niepowodzeń szkolnych i rodzinnych dzieci, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci. W placówce podopieczni mogą rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Wychowawcy świetlicy zapewniają dzieciom pomoc i wsparcie, poprzez wspólne spędzanie czasu, gry i zabawy. Stąd zasadne jest dalsze tworzenie świetlic z uwzględnieniem demografii i dostępności do dostępnej oferty spędzania czasu wolnego dzieci. Zasadnym jest utworzenie świetlic środowiskowych w różnych miejscowościach na terenie Gminy Pawłów tak aby dzieci z łatwością mogły uczęszczać na zajęcia oraz aby odległość w której mieszkają a znajduje się świetlica nie było przeszkodą w uczestnictwie.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Pawłowie

mgr Monika Skrzeczyna